

Kansallinen
tutkimus
terveydestä,
hyvinvoinnista
ja palveluista

Terve Suomi

Terve Suomi 2022 kyselytutkimuksen ennakkotuloksia

Ennakkotieto: Aikuisväestön hyvinvointi ja terveys – Terve Suomi 2022.

Annamari Lundqvist, Suvi Parikka, Timo Koskela, Jonna Ikonen, Marja Holm, Terve Suomi -työryhmä.

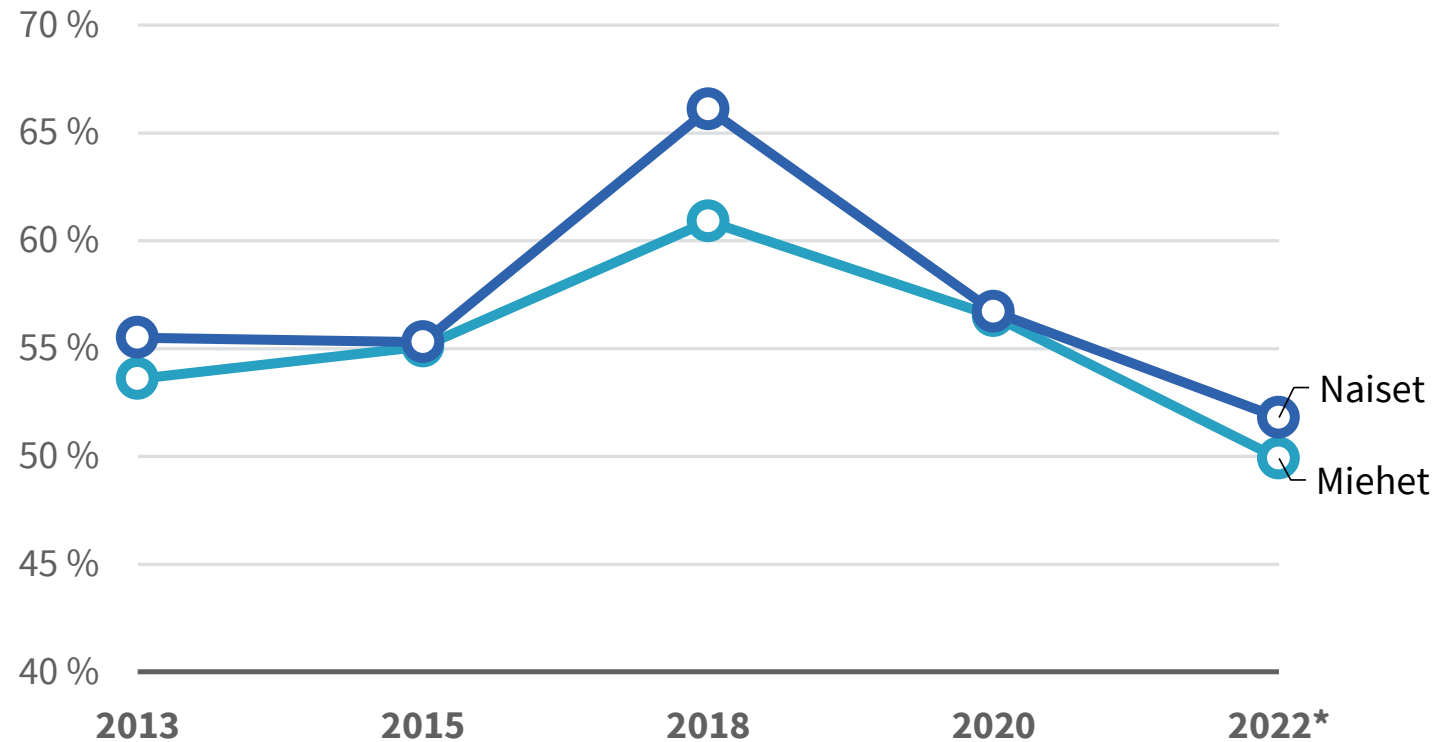
17.05.2023

Keskeiset havainnot

- **Työikäisten tilanne huonontunut** mm.
 - Merkittävä psyykinen kuormittuneisuus lisääntynyt – joka viides työikäinen kokee psyykkistä kuormittuneisuutta
 - Itsemurha-ajatukset lisääntyneet
 - Myös elämänlaatu huonontunut – vain joka toinen työikäinen kokee elämänlaatunsa hyväksi
- **Terveyspalvelujen tyydyttymätön tarve kasvanut**
 - Lähes joka neljäs kokee, ettei saa riittävästi lääkäripalveluja
 - Joka neljäs kokee, ettei saa riittävästi hammaslääkäripalveluja

Työikäisten koettu elämänlaatu v. 2013–2022

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%),
20–64-vuotiaat

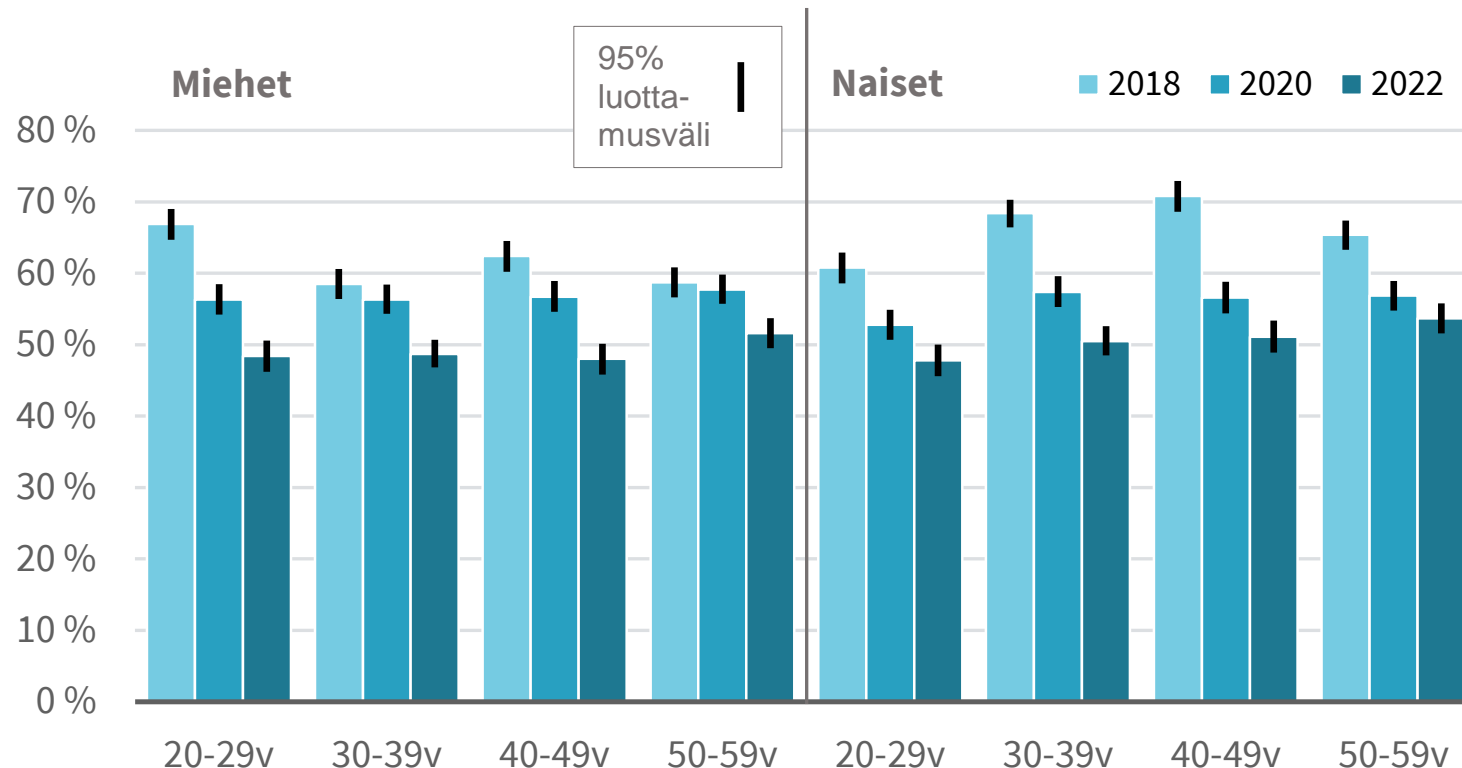
Lähde: ATH 2013-2015, FinSote 2018-2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

Koko maa, työikäiset (20–64v)

	2018	2020	2022
Miehet	60,9	56,5	49,9
Naiset	66,1	56,7	51,8

Vain puolet työikäisistä kokee elämänlaatunsa hyväksi

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%)

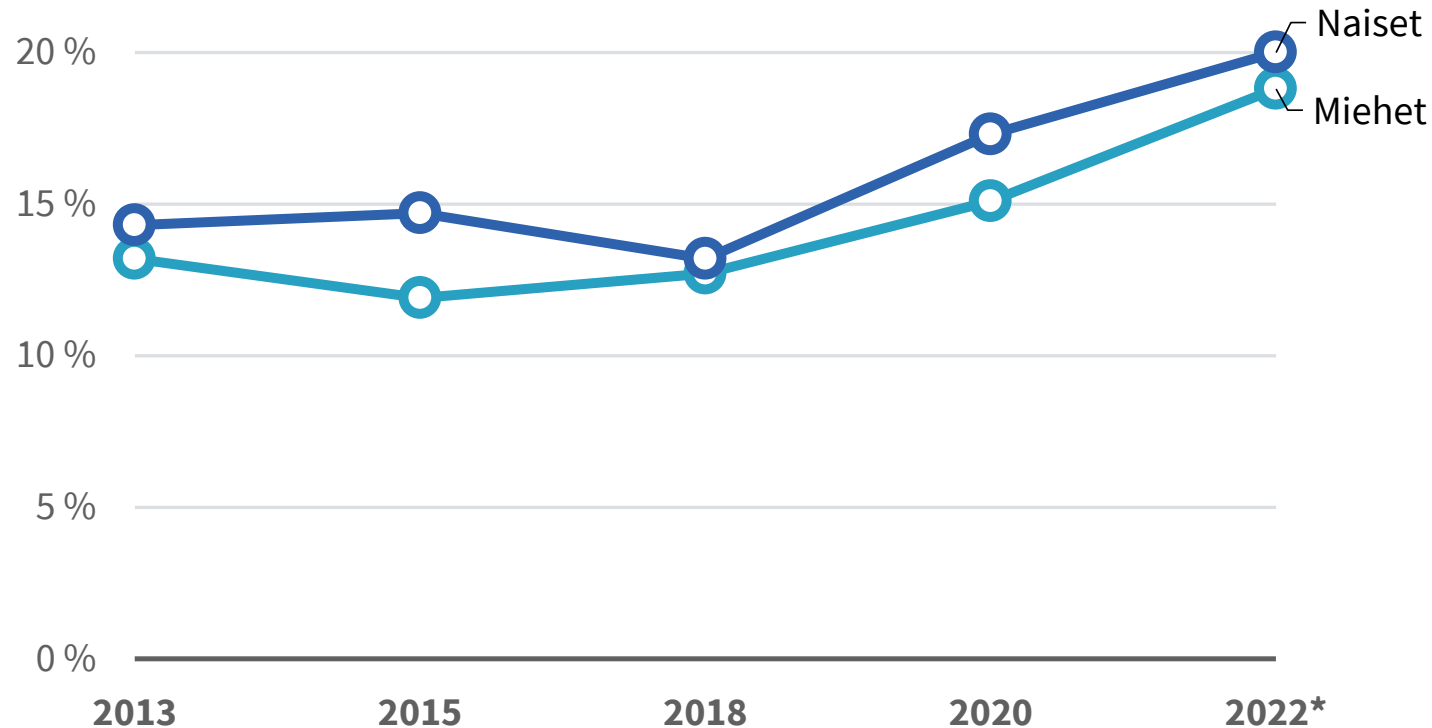

Lähde: FinSote 2017-2018, FinSote 2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

- Elämänlaatu on heikentynyt kaikissa ikäryhmissä alle 60-vuotiailla
- Naisten ja miesten väliset erot vähäisiä ja kehitys samankaltainen

Työikäisten merkittävä psyykkinen kuormittuneisuus v. 2013–2022

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%),
20–64-vuotiaat

Lähde: ATH 2013-2015, FinSote 2018-2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

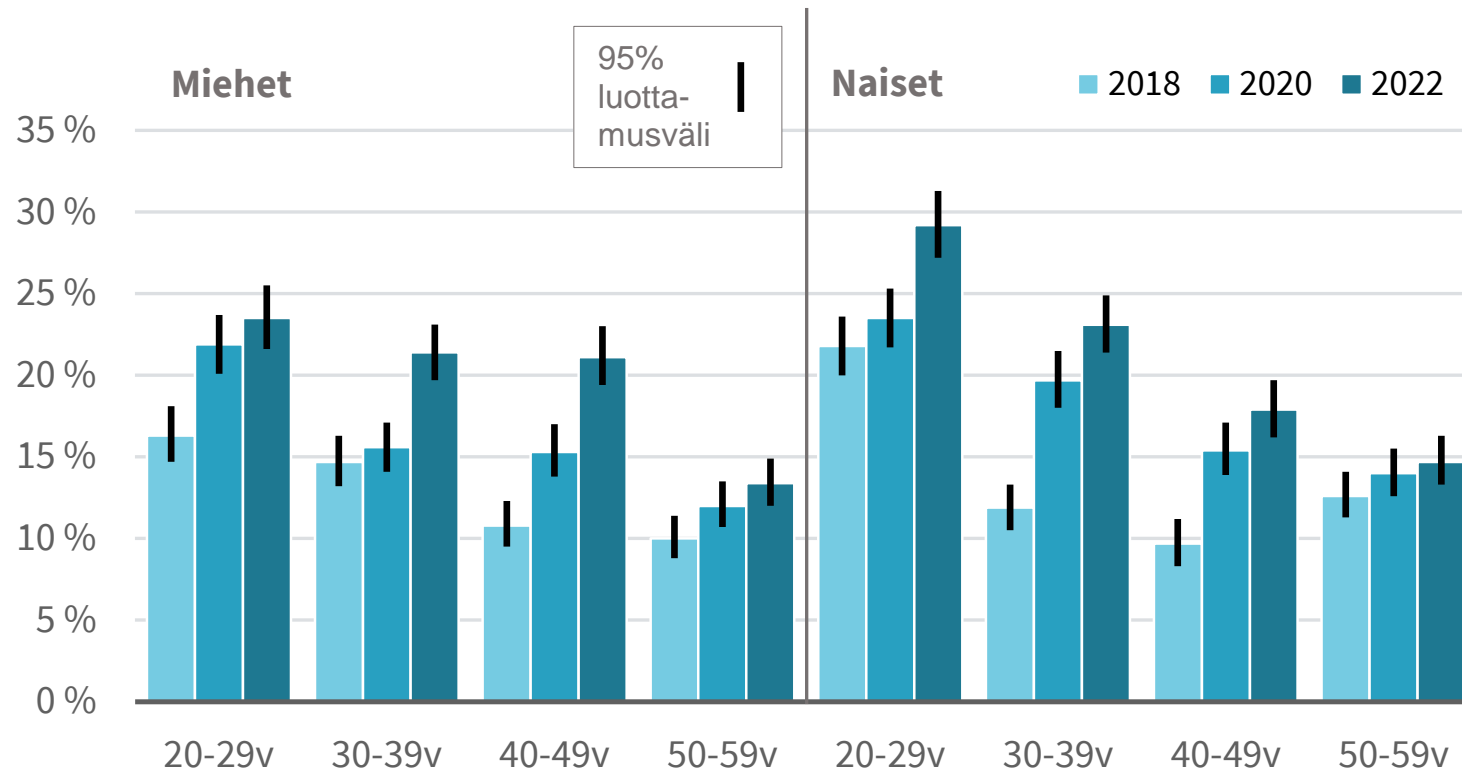
Koko maa, työikäiset (20–64v)

	2018	2020	2022
Miehet	12,7	15,1	18,8
Naiset	13,2	17,3	20,0

- Psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitettiin MHI-5 -mittarilla. Se koostuu viidestä kysymyksestä, jotka kartoittavat ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja koettua onnellisuutta.

Joka viides työikäinen kokee merkittävää psyykkistä kuormittuneisuutta

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%)

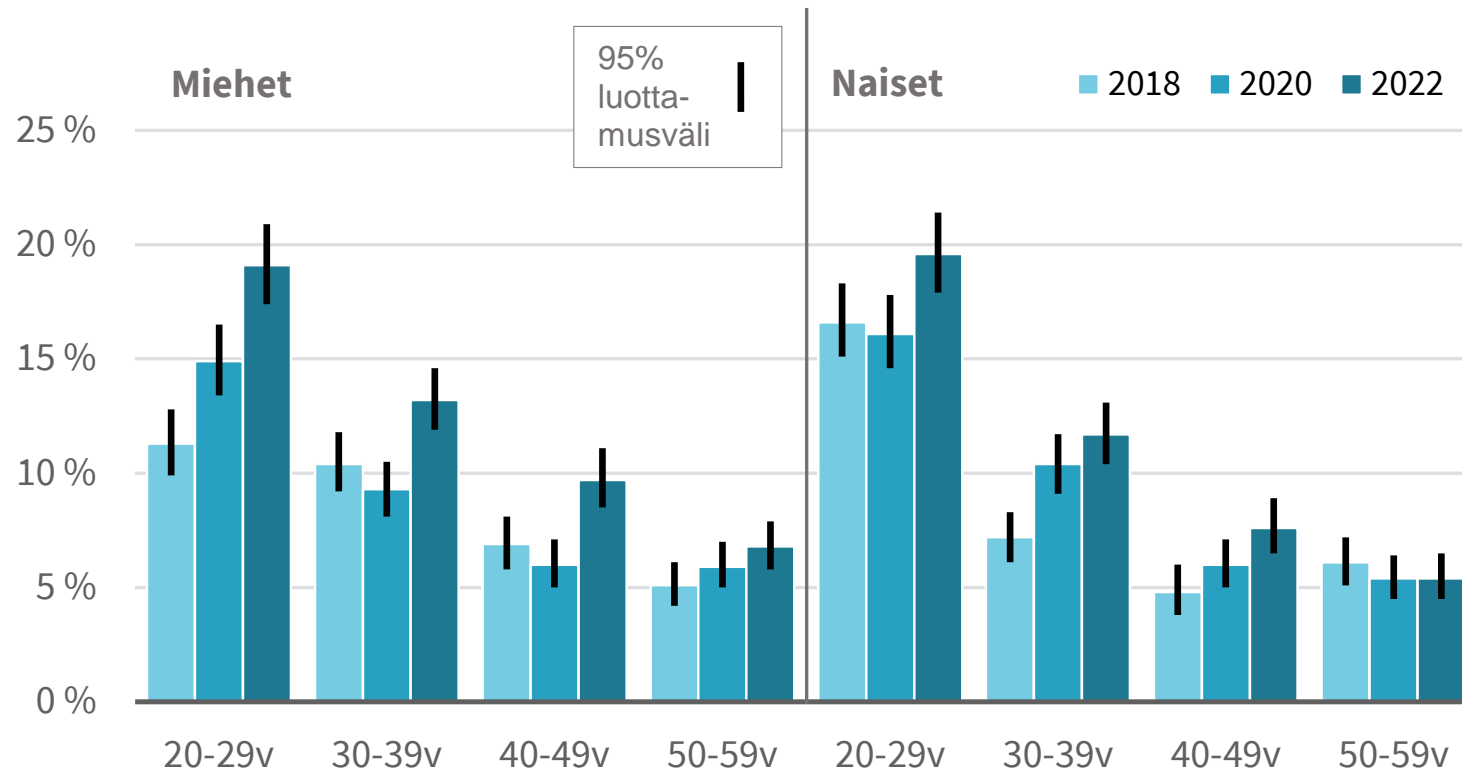

Lähde: FinSote 2017-2018, FinSote 2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

- Yleistynyt sekä alle 50-vuotiailla miehillä että naisilla neljän viime vuoden aikana
- Yleistynyt 30–49-vuotiailla miehillä ja 20–29-vuotiailla naisilla viimeisen kahden vuoden aikana

Itsemurha-ajatukset ovat lisääntyneet työikäisillä vuosien 2020 ja 2022 välillä

Niiden osuus, joilla on ollut itsemurha-ajatuksia 12 viime kk aikana (%)

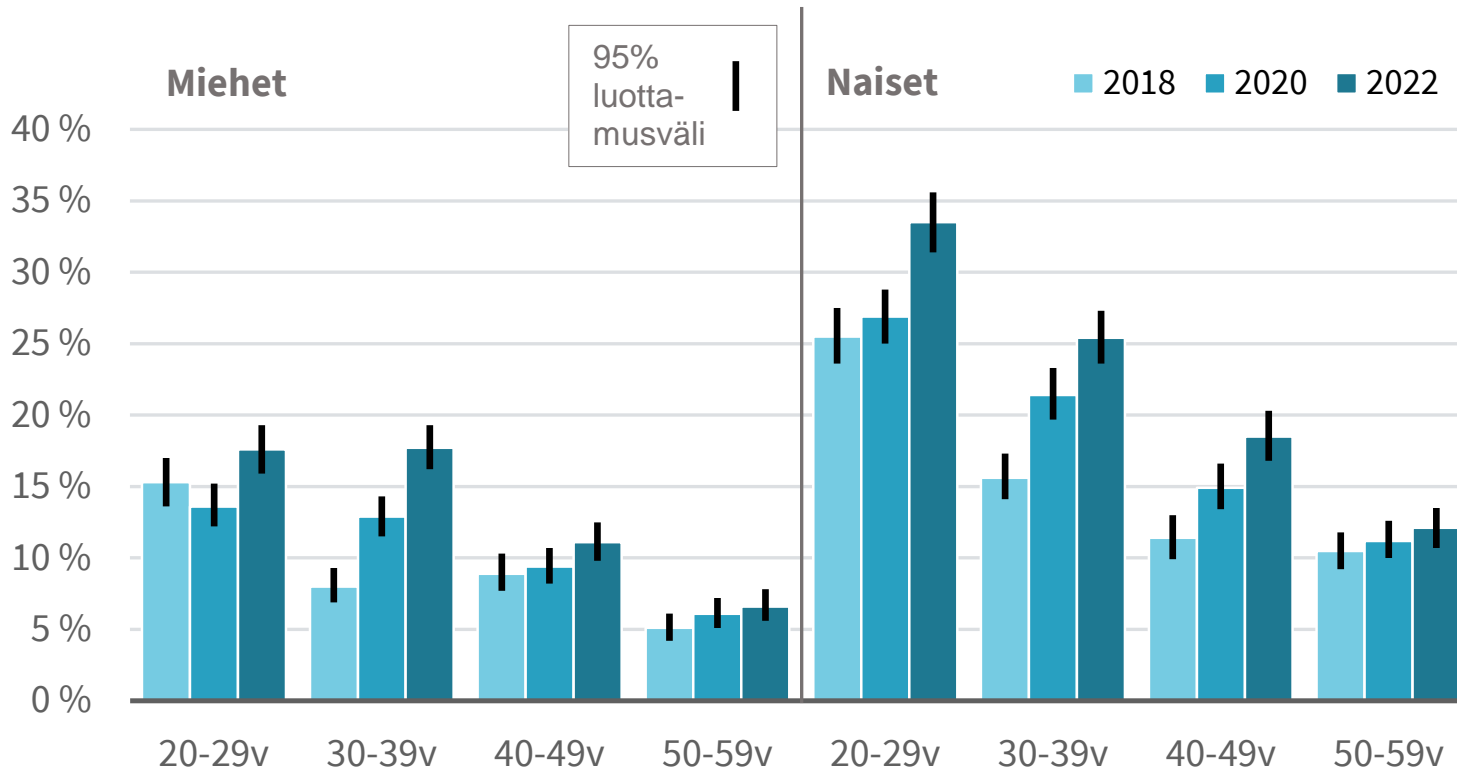

Lähde: FinSote 2017-2018, FinSote 2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

- Vuoteen 2020 verrattuna itsemurha-ajatukset yleistyneet 20–29-vuotiailla miehillä ja naisilla
- Yleistymistä myös 30–49-vuotiailla miehillä
- Tulokset ovat samansuuntaisia psyykkisen kuormittuneisuuden muutosten kanssa

Yhä useampi työkäinen käyttää terveyspalveluja mielenterveysongelmien vuoksi

Terveyspalveluja mielenterveysongelmien vuoksi käyttäneiden osuus (%)

Lähde: FinSote 2017-2018, FinSote 2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

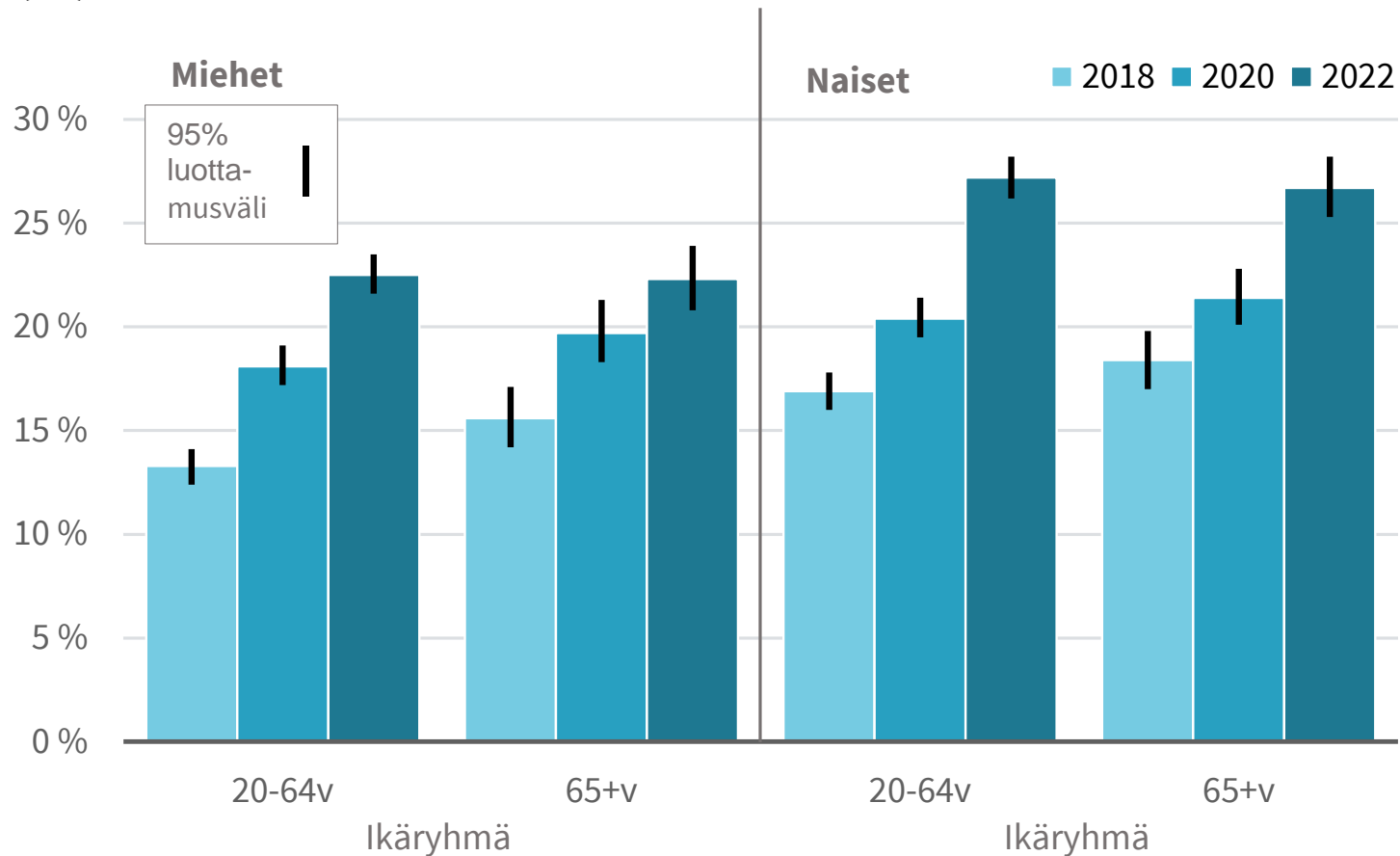
Koko maa, työkäiset (20–64v)

	2018	2020	2022
Miehet	8,6	9,6	12,1
Naiset	14,5	16,8	20,4

- Työikäisten terveyspalveluiden käyttö mielenterveyteen liittyvien ongelmien vuoksi on lisääntynyt
- Käyttö on yleisempää ja muutos suurempi naisilla kuin miehillä

Lääkəriin pääsy on vaikeutunut

Lääkärin vastaanottopalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista

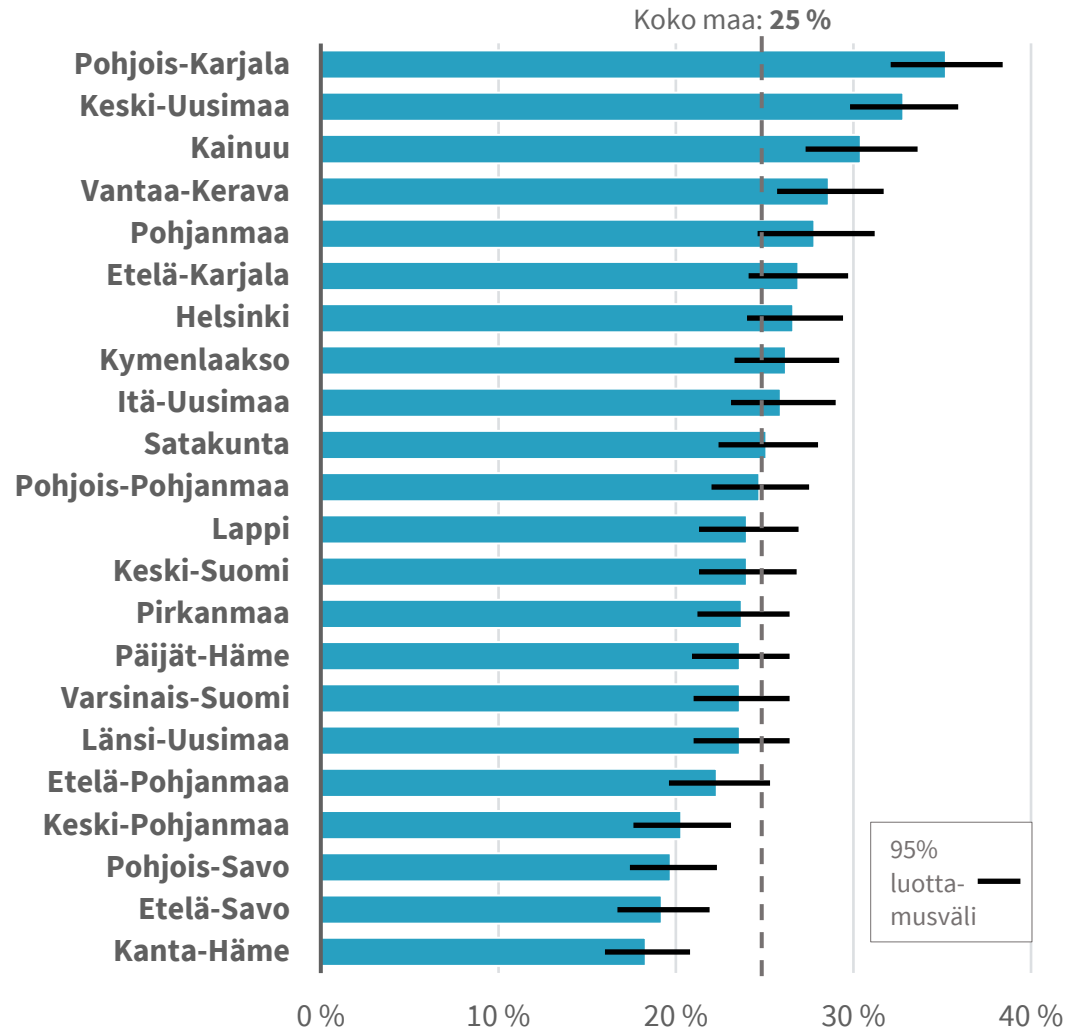
Lähde: FinSote 2017-2018, FinSote 2020, Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

Koko maa, työikäiset (20-64v)

	2018	2020	2022
Miehet	13,3	18,1	22,5
Naiset	16,9	20,4	27,0

- Lähes joka neljäs kokee, ettei saa riittävästi lääkäripalveluja tarpeeseensa nähden
- Joka neljäs (25%) kokee, ettei saa riittävästi hammaslääkäripalveluja

Suuria alueellisia eroja lääkäripalvelujen riittävydessä

Lääkärin vastaanottopalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista, 20 vuotta täyttäneet

- Pohjois-Karjalassa, Keski-Uudellamaalla ja Kainuussa yli 30 prosenttia asukkaista kokee saavansa liian vähän lääkäripalveluita tarpeeseensa nähden

Lähde: Terve Suomi 2022 ennakkotieto, THL

Aineisto ja menetelmät

- **Vuoden 2022 ennakkotiedot perustuvat Terve Suomi -tutkimuksen kyselyosuuteen.**
 - Ennakkotiedot on laskettu kyselyosuuden lopullisesta aineistosta. Tulokset esitetään Suomen (20 vuotta täyttäneitä) väestöä edustavina osuuksina.
 - Kyselyyn kutsuttiin satunnaisesti valitut 61 600 henkilöä: 2800 henkilöä / hyvinvointialue, joista 20–74-vuotiaita 2000 ja 75 vuotta täyttäneitä 800 henkilöä.
 - Otos on valittu siten, että tulokset ovat yleistettävissä koko maahan ja hyvinvointialueittain.
 - Tiedonkeruu alkoi syyskuussa 2022 ja päättyi maaliskuussa 2023.
 - Kyselyyn oli mahdollista vastata paperilomakkeella tai netissä ja tutkittavia tavoiteltiin enintään 4 kertaa.
 - Kyselyyn osallistui 28 154 henkilöä eli 46 prosenttia kutsun saaneista.
- **Vuosien 2018 ja 2020 tiedot perustuvat THL:n toteuttamaan FinSote-tutkimukseen.**
 - Lisätietoja: Terve Suomi -tutkimus: thl.fi/tervesuomi , FinSote-tutkimus: thl.fi/finsote